

ХОРАТА ВИНАГИ СА ПОЧВАЛИ ДА ДАРЯВАТ, СЛЕД КАТО СА РАЗБИРАЛИ, ЧЕ ВСИЧКО НИ Е ДАРЕНО

Интервю на Силвия Найденова с академик Антон Дончев, носител на наградата Подкрепа за библиотеките 2015

С.Н. Академик Дончев, защо избрахте Централната библиотека на БАН за Вашето щедро дарение?

А.Д. В академията на науките са събрани много умни хора. Библиотеката е техният прозорец към познанието. Техният извор на знанието. Радвам се, че мога да подаря шепа вода на този океан.

С.Н. Какво е Вашето отношение към библиотеките и по-специално към Централната библиотека на БАН?

А.Д. Огромната библиотека в Хелзинки предизвиква възхищение и уважение със своето богатство и организация. Светлината на нейния фар се бори с прожекторите на телевизията и интернет и на потоците информация. Малките читалищни библиотеки по селата ни карат да им се прекланяме и да ги обичаме. Те са единственото огнище, край което хората се събират, за да търсят утеха и близост.

С.Н. Как приемате получената награда?

А.Д. Наградите ги дават хора, на други хора. Трябва да си твърдо убеден, че заслужаваш отличие.

С.Н. Какво мислите за дарителството, жест характерен за началото на ХХ век?

А.Д. Прекарах младост с тежки материални лишения, издържах се с убийствен физически труд. Разбрах значението на парите и помощта, която те могат да дадат. Когато успях да отделя от приходите си, почнах да дарявам. Най-напред наградите – те са дар от небето, не съм ги очаквал. Не съм получил парите на нито една награда – те са в домове за деца без родителски грижи, в старчески домове, в строителни обекти. В библиотеки. Давам стипендии в университета. Подарявал съм целите хонорари на книги, в чужбина – на преводи и права върху сценарии. Благодаря на съдбата, че ми е дала тази възможност. Не споделям мнението ви, че дарителството е жест характерен за началото на ХХ век. Хората винаги са почвали да даряват, след като са разбирали, че всичко ни е дарено.

С.Н. Какво е Вашето мнение за същността на човека, чиито ипостаси така проникновено описвате във Вашите произведения?

А.Д. Ще ви припомня думите на Бог, казани на Човека: „Направих те от светлина и мрак. Показах ти два пътя – на доброто и на злото. Ти избираш“.

Нашата възможност и свобода е в избора. Ние сме свободни, защото можем да избираме.

С.Н. Имате ли някакъв песимизъм за бъдещето на човечеството ?

А.Д. Историята даде в ръцете на едно недорасло човечество нож и отрова. Страхувам се – и се надявам да не се случи – да не се самонараним, от глупост, нехайство, несериозност. Ние спешно имаме нужда от елементарна всеобща етика. Трябва да се споразумеем – що е добро и що е зло. Да почнем да сричаме един общ език.

С.Н. Коя е надеждата за хората въпреки глобалните предизвикателства към цивилизацията?

А.Д. Надявам се – почти съм уверен – че човекът не е случайно попаднал на тази планета. Надявам се, че кодовете на човешката личност са отпечатани още в мига на Големия взрив. Ние сме изминали дълъг път, но ни чака още дълго пътуване – може би безкрай.

(Интервюто се препечатва от сп. „ББИА онлайн“, юни 2016, № 3, с. 14.)